

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 27 stycznia 2017 r.

Adam Bodnar

V.511.521.2015.TS

**Pan
Michał Seweryński
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
Senatu RP
ul. Wiejska 6
00-902 WARSZAWA**

Docierają do mnie sygnały niezadowolenia środowiska kombatantów, które negatywnie ocenia zmiany legislacyjne dotyczące regulacji wprowadzających nowe zasady wydawania kart parkingowych. Przedstawiciele stowarzyszeń kombatanckich kwestionują zgodność z Konstytucją ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 1446, z późn. zm.), w zakresie, w jakim przepisy tej ustawy pozbawiły część kombatantów, u których występuje niepełnosprawność ruchowa, uprawnienia do karty parkingowej.

Przed dokonaniem wspomnianej nowelizacji Prawa o ruchu drogowym, uprawnienie do otrzymania karty parkingowej przysługiwało osobom niepełnosprawnym o obniżonej sprawności ruchowej, bez względu na ich stopień niepełnosprawności. Przesłankę obniżonej sprawności ruchowej spełniała zdecydowana większość weteranów walk o niepodległość Polski, dlatego też uzyskanie dokumentu karty parkingowej nie stanowiło dla nich istotnego problemu. Sytuacja ulegała zmianie w lipcu 2014 r., gdy zaostrome zostały kryteria przyznawania kart parkingowych. Obecnie, warunkiem wydania karty parkingowej jest przedstawienie orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które zawiera wskazanie, że osoba niepełnosprawna ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Zmiana zasad wydawania karty parkingowej spowodowała, że część kombatantów nie spełnia wymogów, od których uzależnione jest posiadanie uprawnienia do karty

parkingowej. Pomimo trudności w poruszaniu się, wynikających z ograniczonych możliwości motorycznych ciała, osoby te nie mogą obecnie korzystać z dobrodziejstwa karty parkingowej.

Wskazać w tym miejscu należy, że art. 19 Konstytucji RP nakłada na państwo obowiązek zapewnienia specjalnej opieki (pomocy) weteranom walk o niepodległość, a zwłaszcza inwalidom wojennym. Wspomniany obowiązek obliguje władze publiczne do podejmowania działań, które będą nakierowane na stworzenie kombatantom odpowiednich warunków egzystencji i to nie tylko takich, które gwarantują jedynie podstawowe, minimalne potrzeby. Z uwagi na to, że weterani mają być otoczeni opieką szczególną, państwo musi zapewnić tym osobom skuteczną ochronę przed negatywnymi dla zdrowia skutkami osobistego zaangażowania się w walkę o niepodległość ojczyzny, które mogą przejawiać się w niemożności świadczenia pracy, konieczności korzystania ze specjalnej opieki lekarskiej, czy też w ograniczonym zakresie mobilności osobistej.

Specjalna pomoc państwa dla weteranów walk o niepodległość, powinna odróżniać się *in plus* od pomocy udzielanej innym grupom społecznym. Oznacza to, że osoby, które zasłużyły się w walce o niepodległość kraju, mają prawo korzystać ze szczególnych przywilejów określonych przez ustawodawcę. Przywileje dla kombatantów stanowią konstytucyjnie dopuszczone odstępstwo od zasady równości ze względu na szczególną wartość konstytucyjną, którą jest udział w walce o niepodległość (por. wyrok TK z dnia 9 marca 2004 r, sygn. akt K 12/02).

Mając na uwadze, że prawo kombatantów do specjalnej opieki (pomocy) ze strony państwa, jest istotną wartością konstytucyjną, a jego realizacja - nawet, gdy wprowadza uprzywilejowanie tej grupy społecznej - nie prowadzi do niezgodnej z prawem dyskryminacji w życiu społecznym, zwróciłem się do Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych o zajęcie stanowiska w sprawie możliwości wprowadzenia regulacji przyznających prawo do karty parkingowej wszystkim weteranom legitymującym się orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność (bez względu na jej stopień).

W odpowiedzi na wspomniane wystąpienie zostałem poinformowany, że Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych opowiada się za tym, aby karty parkingowe były wydawane weteranom niezależnie od posiadanego przez nich stopnia niepełnosprawności i na czas nieokreślony. Wspomniany Urząd nie posiada jednak inicjatywy ustawodawczej, nie może zatem przedłożyć Sejmowi stosownego projektu zmiany obowiązujących przepisów prawa.

W prawo inicjatywy ustawodawczej wyposażony jest natomiast Senat Rzeczypospolitej Polskiej. Izba wyższa polskiego parlamentu bierze aktywny udział w procesie ustawodawczym, co przejawia się w szczególności we wnoszeniu projektów nowelizacji istniejących regulacji prawnych. Wypracowane w Senacie projekty zmian

prawa dotyczyły różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego, a zwłaszcza opieki społecznej, świadczeń z ubezpieczeń społecznych i praw osób niepełnosprawnych. Wśród wspomnianych projektów znalazły się także propozycje skorygowania prawodawstwa dotyczącego sfery uprawnień przysługujących kombatantom i osobom represjonowanym (np. uchwały Senatu z dnia 3 sierpnia 2012 r. oraz z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu nowelizacji ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego).

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2014 r., poz. 1648, z późn. zm.), zwracam się do Pana Przewodniczącego z uprzejmą prośbą o rozważenia zasadności przygotowania stosownej nowelizacji przepisów prawa, mającej na celu przyznanie prawa do karty parkingowej wszystkim weteranom legitymującym się orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność, bez względu na jej stopień. Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku.

Niniejszym uprzejmie informuję, że pismo o tożsamej treści wystosowałem do Przewodniczącego Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Senatu RP.

(-) [*Adam Bodnar*]